

Bilaga 1. Metod och genomförande

Urval

Urvalet består av ett stratifierat obundet slumpmässigt urval av Sveriges kommuner och stadsdelar som besvarat 3 frågor i enkätundersökningen Barn som far illa eller misstänks fara illa (dnr 5623/2019).

- *Fråga 2. Hur många aktualiseringar som gäller barn tog ni emot enligt nedan, under 2018?*
- *Fråga 3b. Hur många av de anmälningarna som gäller barn som ni mottog under 2018, mottog ni utifrån nedanstående orsaker?*
- *Fråga 4a. Hur många av de anmälningarna som gäller barn som ni mottog under 2018, mottog ni från nedanstående anmälare?*

Urvalet har fördelats i 5 stratum efter befolkningsstorlek. För att få information även från kommuner och stadsdelar som inte besvarat frågan men som ansågs relevanta valdes 10 extra kommuner ut. Totalt blev urvalet 60 kommuner.

Tabell 1. Population, svarande av enkätundersökning Barn som far illa eller misstänks fara illa, svarande på de tre frågorna (urvalsram) urval samt extra kommuner, i antal.

	Totalt	Svarande enkät 2019	Urvalsram från enkätsvar	Urval enkätsvar	Extra urval	Urval totalt
< 15 000 invånare	131	101	21	16	3	19
15 000-30 000 invånare	73	58	16	12	1	13
30 000-70 000 invånare	54	44	14	11	0	11
> 70 000 invånare	29	28	10	8	2	10
Storstäder	25	20	4	3	4	7
Totalt	312	251	65	50	10	60

Frågor och variabler

Datainsamlingen har skett genom telefonintervjuer. Intervjuguiden bestod av 8 huvudfrågor och 12 följdfrågor. Under intervjun samlades även antalsuppgifter in i en på förhand framtagen mall. Undersökningen referensperiod för antalsfrågor är maj och september 2019 och 2020. För frågor i intervjuguiden är referensperioden mars till september 2020 jämfört med samma period förra året.

Förutom de variabler som samlades in via enkäten hämtades uppgift om antal barn 0-17 år från SCB register (statistikdatabas). För antalsuppgifter på stadsdel (Göteborg och Stockholm) hämtades uppgift från deras hemsidor.

Intervjuguiden har samverkats med SKR.

Datainsamling

Kommunerna i urvalet kontaktades via ett informationsbrev med efterföljande telefonkontakt under augusti och september. Syftet var att informera om studien och identifiera en kontaktperson i varje kommun. Kontaktpersonen fick sedan ytterligare information över mail med närmare beskrivning av hur telefonintervjun och insamlingen av antalsuppgifter skulle gå till. Tid för intervjun bokades.

Intervjuerna har genomförts via telefon mellan den 5 och 27 oktober 2020. Samtalen tog mellan 25 och 55 minuter. Intervjupersonerna arbetar inom socialtjänstens individ- och familjeomsorg och är avdelningschefer, enhetschefer, biträdande enhetschefer, teamledare, förste socialsekreterare och socialsekreterare i mottagningsfunktion.

Intervjuaren har under samtalet tagit anteckningar och därefter i direkt anslutning till intervjun renskrivit anteckningarna i en webbenkät.

Antalsuppgifter, (antal barn i kommunen som orosanmäls, vem som anmält samt anmälningsorsak under referensperioden) kan inte samlas in via webbenkät på grund av att uppgifterna är känsliga personuppgifter. De uppgifterna skrevs ned på papper med kod för respektive kommun och stadsdel. Efter insamlingen avslutades stansade statistiker in uppgifterna i Excelfil i registermiljön. Underlaget förvaras i låst utrymme inom skalskyddet för statistiksekretess på Socialstyrelsen för gallring vid avslutat ärende.

Svarsfrekvens

Totalt har 56 kommuner och stadsdelar medverkat i studien, varav 55 kommuner och stadsdelar lämnade antalsuppgifter i mallen (1 kommun kunde inte få fram statistiken från sitt verksamhetssystem) och 55 kommuner intervjuades enligt intervjuguiden (1 kommun hade inte möjlighet att medverka vid en intervju).

Det ger en svarsfrekvens på 90 procent.

Bortfall

Det finns partiella bortfall för antalsfrågor då 5 kommuner inte kunde ange orsak till anmälan samt en kommun inte kunde ange vem som var anmälare. Några kommuner kunde inte uppge om anmälingen kom från skola eller förskola. Dessa har då redovisats för skola då det är vanligare att anmälan kom från skola.

Tillförlitlighet

I denna undersökning har 55 kommuner och stadsdelar intervjuats. De valdes ut för att de besvarat relevanta frågor i tidigare undersökning. I de intervjuade kommunerna bor 27 procent av barn 0 – 17 år i Sverige samt att cirka 25 procent av orosanmälningar i Sverige enligt kartläggningen 2018 kom från dessa 55 kommuner. Resultaten är därav inte representativa för alla kommuner utan bör tolkas med försiktighet.

För att minska risk för mätfel har enkäten konstruerats med ämneskunnig, enkätfrågekonstruktör, en statistiker samt i samråd med SKR.

Intervjuerna genomfördes av tre intervjuare via en intervjuguide med både fasta svarsalternativ och öppna frågor. I intervjuer finns risk för intervjuar-effekt. Det kan även finnas risk att intervjupersonen tolkar frågan fel. Detta har minimerats genom att till frågorna har intervjuarna förklaringsstexter. Intervjuarna har också haft fortlöpande avstämningar under intervjustudiens genomförande för att stärka gemensam tolkning av frågor och svar.

Samtliga citat i promemorian har skickats för eventuell korrigerings och godkännande av respektive intervjuperson.